

escoltes catalans

REPORTATGE:
L'ESCOLTISME ALS CAMPS DE REFUGIATS DE GRÈCIA

ENTREVISTA: MANEL LUCAS
"DURANT AQUELLA ÈPOCA, EL CAU ERA UNA PART FONAMENTAL
DE LA MEVA VIDA, EL MOTOR PER MI EREN LES GANES DE
FORMAR GENT"

OPINIÓ:
20 ANYS FENT LA MURGA!

18

3. EDITORIAL

4

REPORTATGE:
CAP A UNA ASSOCIACIÓ
TRANSFORMADORA
PRESENT I COMPROMESA

6

NOTÍCIA:
CRÒNICA FOLLETADA

8

REPÀS DEL CURS
2016-2017

10

REPORTATGE:
CAUS AMB PROBLEMES
DE LOCAL

12

OPINIÓ:
20 ANYS DE LA MURGA!

14

REPORTATGE:
L'AE PAU CASALS ALS CAMPS
DE REFUGIATS DE GRÈCIA

18

REPORTATGE:
MEMÒRIA HISTÒRICA

20

OPINIÓ:
RECERCA DES DE
L'ESCOLTISME

23

OPINIÓ:
EL CAU, UN ESPAI EMOCIO-
NALMENT SALUDABLE?

24

ENTREVISTA
A MANEL LUCAS

Núm. 18 Hivern 2016-2017

EDUCANT CIUTADANES I
CIUTADANS COMPROMESOS,
CONSCIENTS, CRÍTIQS I
RESPONSABLES

Consell de redacció:

Aina Tella, Alba Martín, David Pérez i Xènia Solé.

Han col·laborat en el número 18:

AE Pau Casals, AE Grimpamons, AE Terra-Nova,
AE Ermessenda de Carcassona, AE Wé-Ziza, AE El
Pi de les Corts, l'Àrea de Comunicació, Aina Tella,
Joan Guisado, Oriol Rovira, Alba Martín, Elena
González, Víctor Muntés, Caterina Maulini.

Disseny i maquetació:

Sergi Jiménez | tilagraphics@gmail.com

Foto de portada:

AE Foc Nou

En aquestes dates és gairebé impossible no fer una revisió del que ha estat aquest any per a cadascú i per a nosaltres com a conjunt.

El 2016 podrà ser recordat com un any llastimós, si pensem en els centenars de milers de desplaçats de veïns de l'altra riba del mediterrani, i els qui han perdut la vida en el seu camí de fugida. Una llàstima pel drama humà viscut per les tres centes mil persones (nens i nenes, dones, homes, avis i àvies) al mar, però també per la vergonya feridora d'aquells qui estan al capdavant dels estats i organismes europeus, que miren des de la llunyania les raons de la fugida, així com per la inoperància a l'hora de facilitar una sortida segura i justa a tots els qui han viscut amb por a la seva terra.

El recordarem també per la constatació que la por es viu també a altres indrets del món, no tant sols allà on les guerres esclaten amb rotunditat. També en països en què la diferència es percep com una fera a qui témer, on els moments de crisi fan replegar-se als qui mai haguessin volgut aprofitar l'oportunitat del canvi per canviar. I com a resultat, s'alcen al capdavant d'aquests països governs electes amb discursos i pràctiques que aïllen, que

deshumanitzen, que tipifiquen sense matís i sense enteniment del valor de la diferència i la diversitat, que són els més preuats de la humanitat en el seu conjunt.

Serà a més l'any en que vam constatar que allò que tant apreciem, que són les nostres llibertats, es veuen directament atacades de manera sistemàtica. I així ens hem trobat un dia si i l'altre també en situacions que ataquen la lògica de l'estat de dret; jutges al servei dels governs, governs al servei de l'economia. Persones imputades per exercir drets democràtics, persones morint de fred per decisions preses a porta tancada a un tribunal.

I amb tot, malgrat tot o potser precisament per tot això, aquest any l'escoltisme ha decidit no quedar-se a banda, arreglat entre aquest maremàgnum de situacions negatives, sinó que ha fet valer la seva voluntat d'incidir, proposar i transformar a cadascun dels indrets on hi ha un agrupament, per tal d'evolucionar cap a un món de persones més actives, crítiques i solidàries. Per un món més just.

Un any en què l'escoltisme ha dit que està a punt per rebre als nostres veïns de l'altra banda del Mediterrani, reclamant les mans obertes als governants i esperant-los amb el cor obert.

Un any en què s'ha treballat intensament per construir les bases del que serà una nova associació d'escoltisme per Catalunya, que treballi per proveir un projecte educatiu als infants i joves del nostre país amb significat, amb el valor de la diversitat com a peça fonamental i amb la voluntat de ser presents i part de la construcció del propi país. Un any en què hem vist, de nou, que malgrat tots els malgrats, l'escoltisme segueix fidel a la seva promesa de formar individus que visquin en comunitat des de la llibertat i amb l'esperit crític, amatents amb els ulls ben oberts i la mirada a l'horitzó.

I amb la certesa de saber que la millor eina que tenim per redreçar la injustícia que assola el món en què vivim és l'educació. Esperem el nou any per tal de revolucionar-lo des de l'escoltisme!

Joan Guisado i Gámez
President d'Escoltes Catalans

Victor Muntés Mulero
President de la FEJC

c/Mare de Déu del Pilar, 18 · T. 932689111
www.josepcarol.cat
comunicacio@josepcarol.cat

c/Mare de Déu del Pilar, 18 · T. 932689110
www.escoltes.org
comunicacio@escoltes.org

Membre de
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català.

En conveni amb:

Amb el suport de:

Obra Social "la Caixa"

Subscripció anual:
6 euros o adhesió a Amescoltes

CAP A UNA ASSOCIACIÓ TRANSFORMADORA PRESENT I COMPROMESA

L'escoltisme català viu un moment de canvis importants. Fa prop de vuit anys les assemblees de les tres associacions escoltes de Catalunya (Acció Escolta de Catalunya, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya i Escoltes Catalans) van decidir iniciar el procés per construir una nova associació que donés cabuda a tot l'escoltisme català. Des d'aleshores, caps i membres dels equips del moviment han participat en diferents espais per compartir experiències i construir conjuntament l'escoltisme català del futur.

Per encarar el procés d'unitat d'una manera participativa i propera als agrupaments, durant el curs 2015/16 els i les caps de les tres associacions es van trobar el passat 24 d'Abril a la Trobada de Representants.

PER ENCARAR EL PROCÉS D'UNITAT D'UNA MANERA PARTICIPATIVA I PROPERA ALS AGRUPAMENTS, DURANT EL CURS 2015/16 ELS I LES CAPS DE LES TRES ASSOCIACIONS ES VAN TROBAR EL PASSAT 24 D'ABRIL A LA TROBADA DE REPRESENTANTS.

Prop d'un centenar d'agrupaments van participar a la trobada, que va tenir lloc a tres localitats diferents de Catalunya, Vilafranca del Penedès, Manresa i Sant Celoni. Per proximitat amb el seu agrupament els caps d'Acció Escolta, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya i Escoltes Catalans es van repartir pel territori per treballar sobre quatre marcs: marc ideològic, marc metodològic, marc formatiu i, per últim, el marc organitzatiu. Hi havia molta feina per fer i tot un matí per reflexionar plegats sobre com l'escoltisme ha d'afrontar aquest nou camí.

Pel que fa al **marc ideològic** els i les caps van debatre sobre com l'escoltisme ha d'afrontar els reptes actuals centrant-se en la següent pregunta: com s'ha de treballar l'espiritualitat des de l'escoltisme? Aquest va ser el punt de partida per aquest grup que també va

REFORÇAR L'ESSÈNCIA EDUCATIVA I L'ACCIÓ A NIVELL LOCAL

L'escoltisme compta amb més de 100 anys d'història i ha esdevingut el moviment de joves més nombrós del planeta, amb prop de 50 milions de persones arreu dels cinc continents que volen contribuir a la construcció d'un món millor.

A casa nostra, gairebé després de 40 anys de democràcia i amb un país en construcció constant i amb una voluntat d'autogovern creixent, el moviment escolta es troba davant d'un nou escenari, en el qual prenen forma els reptes pel que fa l'acció educativa i la renovació pedagògica, la construcció nacional i el reconeixement del propi moviment.

Som un referent educatiu amb identitat pròpia, en el mètode però també en la missió. Per aquesta raó, arreu del món, l'escoltisme concentra les il·lusions i els

esforços en potenciar la unitat del moviment, és a dir, reforçant-ne l'essència educativa i l'acció a nivell local. També en el nostre país, aspirem a projectar el nostre moviment i que aquest tingui més impacte, que arribi a més persones i que tingui una major capacitat de transformar la societat.

És en aquest context que l'escoltisme català es troba immers en un debat profund sobre quina ha de ser la manera d'organitzar-se. El procés d'unitat de l'escoltisme català, ens ha de permetre definir estratègies per donar millor resposta als reptes del país i del nostre propi moviment. Per fer un treball de qualitat cal incorporar el màxim nombre de visions i per aconseguir-ho esdevé imprescindible la participació compromesa i la ment oberta de tots aquells qui formem part del moviment en els agrupaments i equips.

Serà al final d'aquest procés que haurem d'avaluar si la proposta que hem construït és millor que el que ja tenim i, per tant, projecta un escoltisme més fort, amb més reconeixement i més impacte. I, només aleshores, esdevindrà la nova associació de l'escoltisme català.

Joan Guisado i Gámez
President d'Escoltes Catalans

abordar temes com el compromís nacional o la perspectiva de gènere des d'un moviment educatiu, com és l'escoltisme.

La tasca del grup de reflexió sobre el **marc metodològic** va ser examinar el Mètode Escolta i plantejar la feina a fer per adaptar-lo al model de persona pel que treballa l'escoltisme, així com les característiques dels infants i joves d'avui i de demà.

No podia faltar un espai on treballar el **marc formatiu** i començar a identificar quines competències han d'adquirir els i les caps i els equips associatius. Tenint en compte la llarga trajectòria de les diferents escoles de formació, la Trobada de Representants va servir per debatre sobre les bases de la futura Escola de Formació.

Per últim, imaginant l'associació del futur, els i les caps encarregats del **marc organitzatiu** van explorar possibles models d'organització i com aquests poden donar resposta a una associació que garanteixi la democràcia interna.

Abans d'acabar no podien faltar uns minuts per compartir sensacions de la trobada. Molts dels i les assistents van afirmar que va ser molt enriquidor conèixer les altres associacions i altres maneres de fer. La trobada va ser, sens dubte, un espai enriquidor i de reflexió que serveix per seguir construint les bases de l'escoltisme català: un moviment que vol dotar-se de les millor eines per a tenir més capacitat de transformació social a través de l'educació d'infants i joves i amb una ferma voluntat de donar resposta als reptes de país.

QUÈ EN PENSEN ELS I LES CAPS?

Cap de l'AE Lo Mòtit
(Escoltes Catalans):

"Cal més aprofundiment entre les tres associacions que actualment no es coneixen, per acabar formant-ne una de sola"

Cap de l'AE Ramon Llull
(Escoltes Catalans):

"De la trobada me n'enduc el compartir experiències amb altres agrupaments que pensava que estaven molt més lluny de nosaltres, però realment tenim molt en comú"

Cap de l'AEiG Pius Xè
(Minyons Escoltes i Guies):

"Marxo amb la il·lusió de seguir treballant pel procés; ara que he conegut gent i la seva realitat, que veig que no és tant diferent de la nostra"

Cap de l'AE Sant Francesc Xavier
(Acció Escolta de Catalunya):

"De la trobada me n'enduc la motivació de la gent per parlar de temes que van més enllà del dia a dia de l'agrupament i veure que la gent està oberta a fer-se preguntes, no està gens enrocada, sinó disposada a escoltar i aprendre."

Cap de l'AEiG Ben Enllà
(Minyons Escoltes i Guies):

"Crec que l'Escoltisme no s'ha de tancar cap porta i ha d'intentar donar resposta a allò nou que sorgeix de la societat canviant en què vivim"

TRIA LA TEVA FOLLETADA

Tot i la pluja, el cap de setmana 7 i 8 de maig, uns 400 infants d'entre 6 i 9 anys i els seus caps (130 joves) van acampar a Cardedeu (Vallès Oriental) per celebrar la 'Folletada', Trobada de Follets d'Escoltes Catalans. Cada tres anys, els i les caps de Follets de l'Associació organitzen un cap de setmana conjunt perquè els infants siguin conscients que formen part del gran moviment que és l'escoltisme i comparteixin vivències amb altres infants.

La Folletada, com totes les activitats escoltes, persegueix uns objectius pedagògics adaptats a l'edat dels nens i nenes. En aquest cas, els eixos eren descobrir i respectar el propi cos i que els nens i nenes siguin protagonistes de l'acció, és

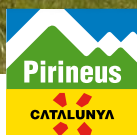
a dir, els follets podien triar quines activitats feien i, per tant, responsabilitzar-se de la seva experiència en la Folletada, així com moure's des de la curiositat i conèixer diferents activitats.

Aquests objectius pedagògics es van assolir a partir d'una ambientació en la qual un grup d'exploradors va explicar als follets que cada 5 anys s'obre un portal que obre les portes a diferents mons. Els exploradors van demanar ajuda als nens i nenes per descobrir tots els mons, d'aquesta manera els nens i nenes van descobrir el món del circ, el món dels sentits, el món de la música i el món del dibuix a partir de diferents "racons" amb activitats de diferents tipus, els nens i nenes van poder triar, activitats de circ (equilibris, malabars) bodypainting, pintar un mural col·lectiu, fer bombolles de sabó, el recorregut olfactiu, expressió corporal, fer cabanes...i d'altres activitats a l'entorn natural.

Els Pirineus de Catalunya són casa teva!

La Marta i En Kai
FAN DE PASTORS

TOTA L'AVENTURA DE LA MARTA I EN KAI A WWW.VISITPIRINEUS.COM

REPÀS DEL CURS 2015-16

HEM PARTICIPAT A LES SEGÜENTS FORMACIONS INTERNACIONALS:

- Spiriteco - Bèrgam (Itàlia)
- Overture Diversity Network - Rieneck (Alemanya)
- Overture Diversity Network - Dublin (Irlanda)
- Roundtable of gender and membership - Malmö (Suècia)
- Meduni - Tunis (Tunísia)
- Seminari de la WOSM sobre persones refugiades - Copenhagen (Dinamarca)

TAULES RODONES ORGANITZADES PER L'ESNEE

L'Equip de Suport a les Necessitats Educatives Específiques d'Escoltes Catalans (ESNEE) ha celebrat tres taules rodones aquest curs. Cadascuna ha tractat sobre una temàtica diferent; la primera: "Com abordem els Trastorns Alimentaris al cau",

la segona, "Com abordem els trastorns de l'Espectre Autista/Síndrome d'Asperger al cau" i la última del curs "Com abordem la Síndrome de Down al cau". Aquestes taules rodones permeten que, a partir del testimoni d'experts/es, de persones que han patit o pateixen aquests trastorns i els seus familiars, els educadors i les educadores s'apropin més a aquestes temàtiques i trobin eines per a millorar la seva feina.

COMPROMÍS AMB LES PERSONES REFUGIADES

L'escoltisme i el guiatge segueix treballant perquè totes les persones siguin tractades i considerades igual i reafirmem, més que mai, el nostre compromís amb la pau i els drets humans. Mentre la mar Mediterrània és cada dia una fossa comú més gran, la

resposta d'Europa és reforçar la seguretat, aixecar barreres més altes i tancar fronteres; posant més l'accent que les persones refugiades no arribin a casa nostra més que no hagin de deixar les seves llars. L'escoltisme català pretén que es tracti tots les persones refugiades com a allò que són, persones. Obrim les portes dels nostres caus i cases per l'acollida de les persones refugiades, si és que hi ha caus i cases d'algú.

UNS 500 PARTICIPANTS A LES ACTIVITATS DEL 8 DE MARÇ

Els equips de gènere d'Escoltes Catalans, Acció Escolta de Catalunya i el Grup de Gènere de la demarcació del Barcelonès de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya van organitzar conjuntament un projecte

per commemorar el Dia de la Dona Treballadora i mostrar el compromís de l'escoltisme amb el feminisme.

Més de 450 participants provinents de 19 agrupaments van participar als tallers i les activitats preparades al Parc de les Tres Xemeneies del Poble Sec (Barcelona) i van contribuir amb les seves mans a la realització d'un mural col·lectiu de mans.

L'ONZENA TROFO

Més de 400 caps es van trobar a Viladecans per celebrar un dels esdeveniments més importants del curs: la Trobada de Formació. L'AE L'Espiga (Vegueria del Baix Llobregat-Vallès) va acollir la TROFO en la qual els i les caps van treballar sobre quin ha de ser el rol dels educadors i educadores. Els i les caps van reflexionar sobre com observar el grup i guiar les seves demandes i necessitats; sobre com afecta el propi rol als infants i joves i sobre les dificultats personals per dur a terme el rol d'acompanyant.

LA FINESTRA DEL CAU

Durant aquest curs els equips, àmbits i branques han anat publicant quinzenalment un total de 19 recursos al web de la Finestra del Cau amb l'objectiu de facilitar la tasca dels caps! Educació emocional, participació, gènere, memòria històrica, mètodes de valoració i moltes coses més! No deixeu d'obrir la finestra perquè entrin aires nous!

www.recursos.escoltes.org/

L'ANPEC PARTICIPA A L'ASSEMBLEA DE LA UNIÓN PARLAMENTÀRIA ESCOLTA MUNDIAL

L'associació Nacional de Parlamentaris Escoltes de Catalunya, de la mà del seu president Fabian Mohedano, va assistir a l'assemblea de la Unió Parlamentària Escolta Mundial que es va celebrar a Estocolm, Suècia. L'assemblea ha debatut sobre el rol dels parlamentaris vinculats a l'escoltisme a l'hora d'impulsar polítiques de joventut relacionades amb la promoció de l'associacionisme, la protecció de l'infant, l'ocupació juvenil o futurs lideratges i ha estudiat com es poden traslladar els valors i els principis de l'escoltisme a aquestes polítiques.

POTENCIEM LA COMUNICACIÓ!

Amb la intenció de donar un impuls comunicatiu als projectes dels agrupaments, vam promoure un concurs per tal que els agrupaments presentessin els seus projectes i la manera com volien comunicar-los; els projectes guanyadors rebrien l'acompanyament econòmic, creatiu i tècnic

per a que l'agrupament dugués a terme una campanya comunicativa per donar a conèixer el projecte.

El jurat (membres associatius i tècnics) van concloure que els projectes guanyadors fossin "Decorem el CAP" de l'AE Calabrot d'Argent (Vegueria del Maresme) i "Conte per a la dinamització del barri" de l'AE Ermessenda de Carcassona (Vegueria del Barcelonès).

ESCOLTES CATALANS GUANYA EL PREMIS D'EDUCACIÓ EN EL LLEURE DE LA FUNDACIÓ CARULLA

La Fundació Carulla que treballa per promoure la llengua, la cultura i els valors que configuren la societat catalana ha atorgat el Premi d'Educació en el Lleure a Escoltes Catalans per la tasca feta al llarg de 40 anys, per l'impacte social i pel fort compromís en l'educació del lleure i en l'escoltisme laic.

JA EN VIGOR EL NOU DECRET DE LES ACTIVITATS DE LLEURE

Al mes de novembre va entrar en vigor el nou decret que regula les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys. Aquest text actualitza l'anterior decret que datava de 2003, el simplifica i l'adapta a les noves necessitats i realitats socials que han sorgit els darrers anys. El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) i les entitats educatives que en formen part han treballat des dels inicis amb la Direcció General de Joventut per tal de dur a terme la modificació de manera consensuada i garantir que la normativa s'adaptés a la realitat, dinàmiques i ritmes naturals d'aquestes entitats.

NECESSITEM LOCALS!

La situació d'inestabilitat dels locals, la dificultat per accedir a un espai en condicions o fins i tot la pèrdua del local és un problema compartit entre els agrupaments escoltes de la nostra associació, i també altres entitats educatives de Catalunya. Aquesta situació afecta negativament l'activitat educativa que desenvolupen setmanalment i posa en perill la mateixa continuïtat de l'entitat i l'arrelament al territori. Des d'Escoltes Catalans sempre hem traslladat a l'administració aquesta problemàtica i ens hem coordinat amb altres agents per denunciar aquesta situació i portar a debat i aprofundir sobre l'ús dels equipaments i els espais públics. La promoció de l'accés i la cessió dels locals i equipaments públics és cabdal per garantir una estabilitat legal per als agrupaments escoltes, així com facilitar la utilització dels espais públics per a totes les seves activitats.

Alguns agrupaments comparteixen la seva situació:

NO HI CABEM.

AE GRIMPAMONS

(VEGUERIA BAIX LLOBREGAT- VALLÈS)

Actualment, a l'AE Grimpamons tenim més de 130 membres i un local diminut que no cobreix les nostres necessitats. A banda d'això, estem engegant un procés de desdoblament del cau a causa de la gran demanda d'inscripcions any rere any. Sentim que el projecte se'ns desborda: no tenim espai on encabir tants infants i joves i l'Ajuntament de Castelldefels no sembla interessar-se gaire pel nostre problema. Tot i les nombroses reunions i explicacions que hem donat sobre la nostra situació, portem més d'un any estancats en el mateix punt. Estem farts de no avançar!

#NOTENIMLLOC

AE WÉ-ZIZA

(VEGUERIA DEL BARCELONÈS)

El nostre agrupament va néixer l'any 2000 i des de llavors tenim la manca d'un local pel cau. Els anys ens han fet créixer i ja són més de 100 famílies les que ens acompanyen dia rere dia. Des del 2007 el centre cívic Casa Sagnier ha estat el punt de trobada per fer tan el Consell com el cau, aprofitant els Jardins Brusi i les sales del centre cívic. Hem patit diverses limitacions durant molts anys com les restriccions d'horaris, no tenir cap espai per guardar el material i la impossibilitat de personalitzar l'espai i fer que els infants i joves el sentin com a propi. Aquesta lamentable situació era semblant a la d'altres entitats juvenils del barri, i es va crear la plataforma #NoTenimLloc per lluitar conjuntament. Hem fet diversos actes de protesta, caus al carrer, dues acampades (amb

desallotjament de la Guàrdia Urbana inclòs) i múltiples reunions amb l'ajuntament. Això ens ha donat diversos fruits: la flexibilitat d'horaris ha millorat considerablement i ja tenim un espai per guardar el material. Però seguim reclamant la cessió d'un espai per poder autogestionar-nos, donar estabilitat al projecte pedagògic del cau i seguir donant vida al barri!

SEGUIM LLUITANT AE TERRA-NOVA (VEGUERIA DEL BARCELONÈS)

Quan els membres de l'actual Consell d'Agrupament érem Follets i Llops, teníem el local a la Parròquia de Sant Ignasi de Loiola. Just ara farà quatre anys el rector de la parròquia ens va apujar el lloguer a una quantitat desorbitada que no ens podíem permetre i tot i intentar dialogar amb ell i intentar trobar-hi alternatives, el rector es va tancar en banda i no va acceptar cap opció que no fos pagar el que demanava, com que som laics ell creia que no teníem dret a ser allà.

Al negar-nos a pagar el preu desorbitat que ens demanava, vam haver de buscar un altre lloc. Ara, gràcies a una mare del cau, som al Foment Martinenc, on ens han rebut molt bé. Tot i així, el

fet d'haver de compartir tots els espais, d'haver de pagar una quota i les ganes de tenir un espai propi on poder pintar les parets fa que el Terra-Nova segueixi buscant un altre local.

**“CREIEM QUE S'HA DE
PROMOURE L'ACCÉS
I LA CESSIÓ DELS
LOCALS I EQUIPAMENTS
PÚBLICS GARANTINT
UNA ESTABILITAT LEGAL
PER ALS AGRUPAMENTS
ESCOLTES”**

LLUITEM CONTRA LA GENTRIFICACIÓ AE ERMESSENDA DE CARCASSONA (VEGUERIA DEL BARCELONÈS)

Ja fa cinc anys que l'Agrupament Escolta Ermessenda de Carcassona va emprendre el camí de convertir-se en una entitat d'educació en el lleure del barri del Casc Antic de Barcelona. El naixement de l'agrupament s'emmarca en un pla de l'Ajuntament i el Districte de Ciutat Vella amb Escoltes Catalans per obrir un cau al barri de Sant

Pere, on hi té seu l'Associació. Així doncs, amb el suport d'Escoltes, hem aconseguit construir un agrupament que compta ja amb uns 70 infants joves i catorze caps.

Ens reunim al Centre Sant Pere Apòstol, on hi convivim més de 20 entitats, si bé l'espai ha estat suficient fins al moment, comencem a trobar-hi mancances importants. No hi tenim sales ni espai propi per als infants i joves, i amb prou feines ens cedeixen més de dues sales. D'altra banda, el local de caps, on hi fem reunions i hi guardem material, és un espai sense aïllament a les parets ni al sostre, ple de goteres i amb totes les bigues corcades. Les caps hem obviat la poca salubritat de la sala però, davant l'amenaça imminent d'enderrocament anunciada ja per l'Ajuntament, ens comencem a mobilitzar.

Creiem que cal apostar per les entitats joves que treballen per a la transformació social, en un barri de forta tradició associativa que lluita contra les tendències gentrificadores imperants. Per aquest motiu, estem creant sinergies amb altres entitats joves del barri, com l'Assemblea de Joves de Ciutat Vella, i comencem a buscar i a reclamar un nou espai més adequat per a l'ús de caps, infants i joves, i famílies de l'agrupament.

20 ANYS DE LA MURGA

AINA TELLA
MEMBRE DE L'EQUIP DE LA
MURGA 2008-2013.

Enguany Escoltes Catalans celebrem els 20 anys del projecte la Murga. 20 anys d'un projecte que va començar per iniciativa d'uns caps al Barri Gòtic de la ciutat de Barcelona i que avui s'ha fet extensiu també al Casc Antic de Lleida. Al llarg d'aquest temps, aproximadament 900 pioners i pioneres han participat rehabilitant més de 170 pisos a les ciutats de Barcelona i Lleida.

Des d'aquell inici l'any 1996 fins a l'actual 2016, la ciutat de Barcelona ha viscut una acceleració vertiginosa en el procés de canvis socials. Durant aquestes dues dècades la ciutat ha hagut de pair els efectes de les Olimpíades del 1992, ha treballat per erigir-se centre polític i social del Mediterrani, i s'ha posicionat com a ciutat referent de negocis i per a la celebració de grans esdeveniments internacionals (Fòrum de les Cultures, grans macroconcerts, l'explotació de l'espai de La Fira, Mobile World Congress...). Barcelona ha esdevingut a dia d'avui una ciutat internacionalment reconeguda pel seu atractiu turístic i financer, per ser una metròpolis cosmopolita i per ser avantguarda en arquitectura i urbanisme. Mentrestant, quin rol han jugat els veïns i veïnes per dibuixar un model propi de ciutat?

El fort creixement de la internacionalització i promoció de la ciutat, s'ha basat principalment en la lògica capitalista del consum i el benefici empresarial de la mercantilització de l'habitatge, sobretot per ús turístic. En aquest sentit, poc espai ha quedat per les iniciatives veïnals que tanta força van tenir als anys 80 i que van protagonitzar el desenvolupament local dels barris de la ciutat. El resultat més directe d'aquesta situació ha estat una gran desigualtat entre els districtes de la ciutat que amplia l'esquerra econòmica de la societat barcelonina cada cop més empobrida, acompanyat d'un fort intent d'invisibilització d'aquesta crisi social.

Aquest context és el que han patit molts barris de Barcelona, entre ells els del districte de Ciutat Vella, i que s'ha anat degradant ràpidament, implicant alhora un fort dinamisme i evolució del propi projecte de la Murga. Allò que va començar com un petit projecte ha acabat sent un camp de treball per a la dignificació de les condicions d'habitabilitat de moltes persones, i un llarg recull de recursos pedagògics per poder desenvolupar l'esperit crític de les nostres adolescents.

Són diversos els temes sobre els que els i les joves participants de la Murga reflexionen al llarg del projecte: causes i conseqüències de les desigualtats econòmiques, de l'exclusió social, efectes de l'urbanisme en les persones, què significa garantir el dret a l'habitatge digne, el

turisme a Barcelona, la gestió de la immigració a la ciutat de Lleida, model de gestió de les ciutats... Aquesta vessant pedagògica, raó de ser del moviment escolta, aporta un significat a l'acció del projecte i genera un major impacte educatiu en els i les joves. La presa de consciència de l'efecte que les seves accions poden produir a l'entorn, els apodera en tant que agents actius per a la transformació de la seva comunitat. Es sensibilitzen però també es co-responsabilitzen i s'impliquen en el canvi.

L'impacte no finalitza aquí. La Murga entra a les cases per dignificar-les però a més, produeix un altre efecte que sovint els participants no aconsegueixen veure. La intensitat de la convivència durant el camp de treball entre els joves i les persones que viuen als pisos rehabilitats, genera il·lusió, alegria i ganes de compartir i conèixer per part d'aquestes. La cura, la curiositat i l'atenció rebuda des dels joves és l'espurna per l'apoderament emocional i social d'uns veïns i veïnes que ja no se senten invisibilitzades. Que tenen nom i algú que es preocupa per elles, i que estima. Són de nou membres d'una comunitat i es socialitzen explicant a tothom la petjada d'aquella experiència tan especial.

Murga rere Murga, han estat molts els joves que han crescut coneixent una realitat invisibilitzada i aprenent a transformar-la. Murga rere Murga s'ha acompanyat moltes persones a creure de nou en elles mateixes i estimar-se. Per 20 anys més, felicitats!

THE FULARD PEOPLE IS THE BEST TEAM

Consell de l'AE Pau Casals

La crisi humanitària i sistèmica que pateixen les persones refugiades segueix vigent i la iniciativa política per solucionar-ho és nul·la. L'Agrupament Escolta Pau Casals de Cerdanyola

ha posat en marxa un projecte solidari amb les persones refugiades de Síria i d'arreu del món que va començar aquest estiu amb una estada de cooperació a Atenes durant el mes d'agost.

ATUREM-NOS UN MOMENT I MIREM ELS NÚMEROS

Atenes, capital del país que ha acollit unes 52.000 persones refugiades. Tot i la difícil situació econòmica grega, la seva gent ha estat la més solidària amb les persones refugiades pel que fa a Europa, i la resposta ciutadana ha estat admirable. Però la gravetat d'aquesta crisi ha superat les competències de l'estat i actualment la majoria de demandants d'asil es troben malvivint en campaments o habitatges precaris.

Les persones refugiades que ha acollit Grècia provenen majoritàriament de Síria però també d'Afganistan, Palestina, Egipte... Però quants

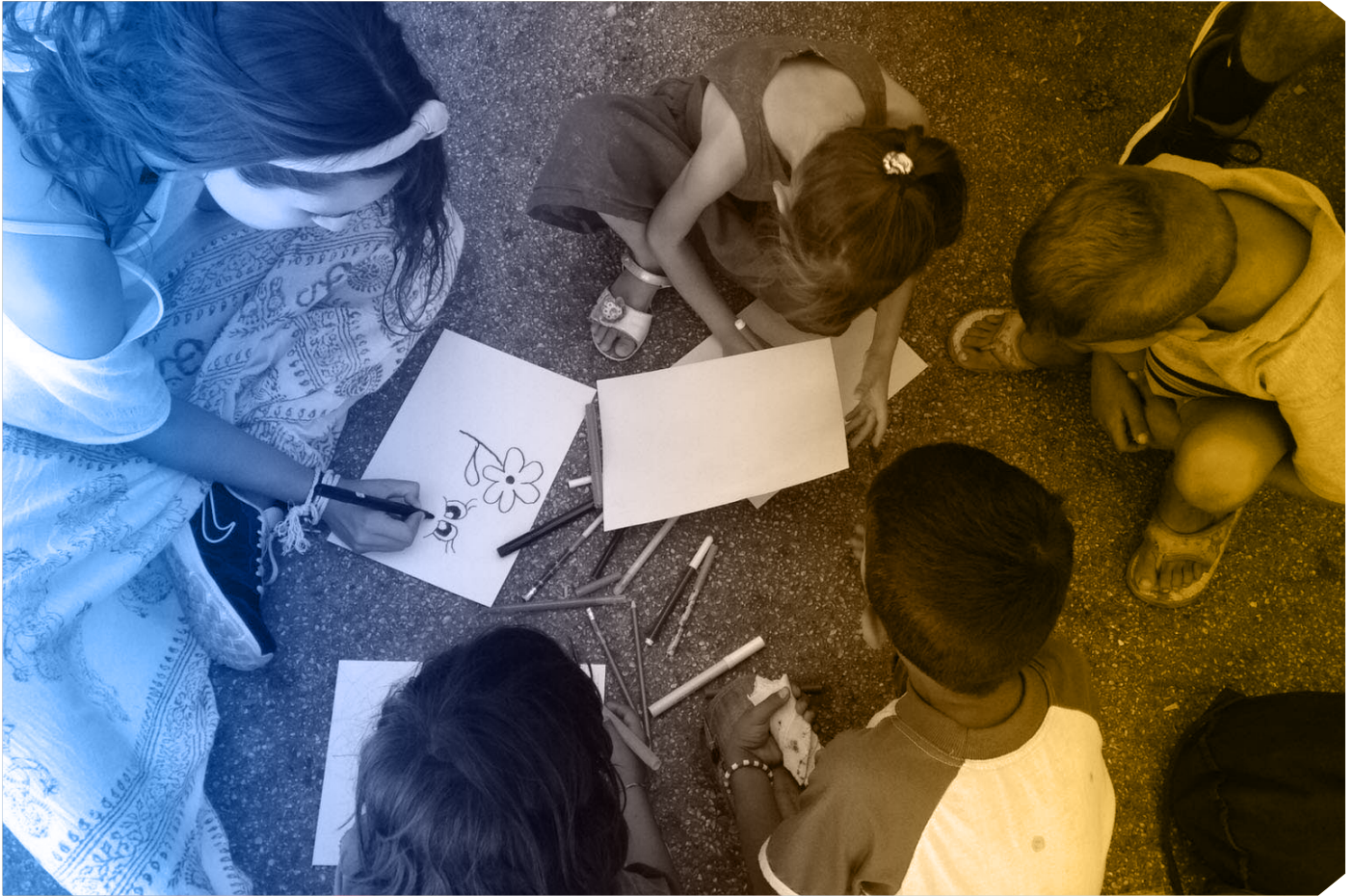
sirians han hagut d'abandonar casa seva? 11,5 milions, (quatre milions més de persones que tot el poble català). De totes aquestes persones, 6,6 milions s'han desplaçat internament, mentre que la resta esperen a Turquia, Líban, Jordània, Iraq i Egipte. Si volem veure i entendre la realitat que aquests números amaguen cal que fem un gran esforç de comprensió i d'empatia. Perquè el més comú és llegir-los de lluny i protegir-se de la injustícia i l'horror que porten darrere. I és que com podríem continuar amb les nostres vides si sentíssim tot el dolor i la incertesa d'aquesta crisi?

Més números: des del començament del desplaçament de sirians, en tot el món s'han ofert tan

sols 162.151 places de reubicació en total. Un escàndol. De fet, l'actitud i les polítiques de la Unió Europea han estat i són lamentables. Els països del nostre entorn són responsables directes del drama migratori que s'està vivint els últims anys, atenent només als seus propis interessos econòmics. Aquesta crisi és una nova mostra de l'escala de valors del sistema en què vivim.

COMENÇA L'AVENTURA

És per tota aquesta situació que els i les caps de l'AE Pau Casals hem posat en marxa un projecte que defensa l'internacionalisme i la solidaritat entre els pobles que pateixen qualsevol tipus d'injustícia.

Els objectius guia són tres: ser testimonis de la crisi en primera persona i formar-nos més en les causes, conseqüències i agents implicats; el segon, implicar tot el nostre municipi i participar/crear espais educatius per a treballar la problemàtica; i el tercer, participar en un projecte de cooperació per a solidaritzar-nos i ajudar en tot el que puguem.

El projecte es va iniciar el curs 2015/16 amb una campanya econòmica que no hauria funcionat sense les donacions dels pares, mares i coneguts de l'agrupament i amb molts intents de conèixer i participar en iniciatives ja establertes d'ajuda a refugiats.

Finalment, més per atzar que per cap altra cosa, a Grècia vam trobar un edifici ocupat amb la necessitat clara d'una gestió del temps lliure dels infants que l'habitaven, mentre els voluntaris grecs anuals eren de vacances. Així que juntament amb altres voluntaris espanyols, vam crear un projecte educatiu temporal.

Cada migdia a les 12h, els 11 voluntaris del cau arribàvem a l'escola ocupada per uns 400 refugiats, 150 dels quals eren infants. Arribar

"AQUÍ NO ES MATINA PERQUÈ EL DIA NO PRESENTA GAIRES EXPECTATIVES"

més d'hora era inútil. "Aquí no es matina perquè el dia no presenta gaires expectatives", ens va explicar el primer matí una voluntària que ja feia setmanes que estava a Atenes. Quan fuges d'una guerra, la motivació i les perspectives de futur són complicades.

"La Cinquena" era una escola de primària tancada per les retallades, ara fa un any, i que un grup de refugiats, amb l'ajuda de voluntaris grecs, havia ocupat a la primavera després de ser desallotjats del camp del Pireu. A l'escola, els mateixos refugiats s'autogestionen l'abastiment de necessitats bàsiques com menjar, medicaments i roba, però la quantitat que en poden aconseguir és insuficient. La comunitat només pot oferir un àpat al dia. I algunes persones amb angines sortien del dispensari amb tan sols uns caramels a la ma. La neteja de l'escola i la vigilància dels menors també és autogestionada.

Les necessitats d'aquesta població són molt grans, com podeu imaginar. Si hem dit que els mancava allò bàsic per a subsistir, ja no parlem d'educació, cobertura sanitària, renda bàsica, accés a formació professional o universitària, treball, permís de mobilitat... Viure en aquestes condicions és extremadament dur. Demanen atenció, distraccions, motivacions i objectius, a banda de dormir, menjar i esperar. I és aquí on va entrar el cau: intentant cobrir aquesta necessitat, sobretot de cara als infants. La nostra funció principal a "La Cinquena" consistia en organitzar activitats, jocs i dinàmiques en grup que els ajudessin a relacionar-se entre ells, animar-se i portar amb més dignitat la seva realitat.

Així que de 12h a 15h estàvem al pati de l'escola, fent els jocs més senzills i menys incitadors a la violència de tot el repertori de jocs *cauencs*. Els primers dies anàvem bastant perduts, no sabíem com seria la comunicació, a quins jocs estarien acostumats, amb quines edats treballarien... Ens vam trobar amb uns infants increïblement oberts al contacte físic amb els voluntaris, amb unes ganes immenses d'afecte i d'atenció, i amb una concentració, estabilitat emocional i hàbit

“LA CINQUENA ERA UNA ESCOLA DE PRIMÀRIA TANCADA PER LES RETALLADES. ARA FA UN ANY, I QUE UN GRUP DE REFUGIATS, AMB L'AJUDA DE VOLUNTARIS GRECS, HAVIA OCUPAT LA PASSADA PRIMAVERA DESPRÉS DE SER DESALLOTJATS DEL CAMP DEL PIREU”

per a seguir normes conjuntes molt baixa. Vam veure impossible dinamitzar qualsevol joc que impliqués fer files, esperar o donar gaires explicacions. Així que vam començar amb una versió molt tranquil·la del “tot s’hi val” anomenada “Duck Duck Dush” que ells ja coneixien, amb el seu propi *macarrón chistero*, amb jocs d’aigua, tallers... i sobretot amb una cançó que va rebre una acollida que no ens hauríem imaginat mai: l’“OH ULELE”. Els caps encara ara estem impressionats dels poders educatius i psicològicament sanadors d’aquesta cançó. Els primers dies érem nosaltres els que la dinamitzaven, canviant el to per a expressar diverses emocions i estats d’ànim. Però després d’una setmana els infants van anar agafant confiança i deixant-se anar, aprenent així a modular l’expressió d’emocions i tenint un moment de protagonisme davant la resta. Veure les seves cares de felicitat no té preu.

Ben aviat vam veure’ns amb la necessitat de crear la comissió “anti-disturbis”: tres caps encarregats de mantenir els infants més petits, inquiets i/o violents fora dels jocs que no podien seguir. Això ens va ajudar molt, permetent-nos passar a jocs lògicament més complexos com el mar i muntanya, el futbol xinès o el salta fulards.

Les activitats organitzades no només eren positives per als més petits, sinó que també van ajudar a aixecar l’ànim, encara que només fos durant moments del dia, als seus deses-

perançats pares i mares, que baixaven al pati de l’escola a interessar-se per la participació dels seus fills en els jocs i dinàmiques. “The fulard people is the best team” ens van dir algunes mares. Les baralles s’havien reduït al pati de l’escola, els somriures i el joc eren constants, i moments de tranquil·litat havien anat apareixent entre els infants.

També ens vam ocupar d’atendre necessitats de la gent jove de la comunitat. Actes tan senzills com acompanyar-los a la platja, fer un partit de futbol, anar a prendre alguna cosa amb ells... Però sobretot escoltar-los. Explicaven les seves vides, relats que posarien els pèls de punta a qualsevol. Famílies separades per culpa de les polítiques migratòries europees; la mare a Alemanya i els fills a Grècia. Adolescents que, tot sols, han hagut de deixar enrere casa seva i la família, que han vist morir pares o germans. Joves que durant la seva fugida de la guerra van ser empresonats i torturats... Cares de totes les edats amb cicatrius de totes les formes.

ROSTRES

MOSTAFA:

En Mostafa és un dels joves que vam conèixer a Atenes. “The singer” li deien, perquè moltes tardes s’asseia al pati de l’escola ocupada i cantava cançons que parlaven de Síria. De la necessitat imperiosa de tornar-hi, de la família perduda, d’aquelles mares que

havien hagut de deixar fills enrere. Nens i nenes, joves, pares, mares i voluntaris; ens assèiem al voltant del Mostafa i l'escoltàvem. Els infants recuperaven una calma i un orgull que semblaven perduts. I era llavors, gràcies a llargues mirades, i a través de les llàgrimes, quan podiem entendre alguna cosa del seu passat. Finalment el Mostafa va marxar a Romania. Ara és en un camp, on espera rebre els papers que li permetran buscar feina mentre rep 40€ al mes en ajudes. Haurà d'aprendre l'idioma i espavilar-se. Després, es veurà obligat a marxar del camp i estarà sol en un país desconegut.

HAIDR:

En Haidr, un apassionat del "Duck Duck Dush", té dotze anys i és el gran de tres germans. La seva família vivia a "La Cinquena" i participaven molt de la vida col·lectiva de l'escola. Al cap de poc temps van aconseguir el visat per marxar a Alemanya, i ja hi han arribat. Potser se sentiran acollits o potser es toparan amb un racisme i una xenofòbia que no paren de créixer a Occident.

SAFWAN I EN MAHMOUD:

En Safwan i en Mahmud, dos germans de 21 i 22 anys, perden cada dia una mica de l'esperança que els quedava. Ja fa un any que van arribar a Grècia, on esperaven estar només de pas. Van arribar des de Turquia, on van viure també un any, treballant en una fàbrica. No tenen cap paper que demostrï els estudis

que van realitzar a Síria (un grau de Formació Professional un d'ells i els primers anys d'una carrera universitària ambdós). Necessiten sortir ja d'Atenes, però saben que un cop fora no tindran les coses fàcils. I mentrestant, cada dia, troben a faltar la seva mare. I cada dia, pensen en els seus quatre germans petits, a qui no poden veure créixer.

LA PROBLEMÀTICA NO S'ACABA

Són molts els que encara esperen marxar de Grècia, però també són molts els que arriben, dia rere dia, al mar Mediterrani i a les portes de l'escola, buscant només un lloc on refugiar-se. Això no s'acaba.

La situació ja és complicada i desesperant només de mirar-la des de la nostra posició privilegiada. Imagineu-vos per ells i elles, atrapades al mig, amb la mateixa informació que nosaltres sobre el conflicte, i amb una visió global gens esperançadora.

I és per això que nosaltres, des de la nostra seguretat, tenim l'obligació de lluitar amb i per ells i elles. De ser els seus altaveus. D'agafar embranzida i mantenir totes aquestes persones en el nostre punt de mira. No els podem deixar enrere.

Perquè creiem en un nou món. Perquè sempre la unió ha fet la força. Perquè, com deia el Che, "la solidaritat és la tendresa dels pobles".

"LES ACTIVITATS ORGANITZADES NO NOMÉS EREN POSITIVES PER ALS MÉS PETITS, SINÓ QUE TAMBÉ VAN AJUDAR A AIXECAR L'ÀNIM, ENCARA QUE NOMÉS FOS DURANT MOMENTS DEL DIA, ALS SEUS DESESPERANÇATS PARES I MARES"

Un cop a Cerdanyola, els caps de l'AE Pau Casals continuem amb aquest projecte. Hem dedicat moltes hores de consell a valorar la feina feta,

a plantejar-nos nous objectius, a debatre sobre els diferents tipus de voluntariat, sobre l'internacionalisme, a formar-nos sobre els conflictes a Síria, Afganistan, Iran, Irak, Palestina i conèixer més sobre la història del Pròxim Orient. Ens falta molt per aprendre, però ja ens veiem amb ganes de començar la part transformadora del projecte. Tenim programades xerrades

L'EXPERIÈNCIA

a instituts de la ciutat, a alguna facultat de la UAB i a tots aquells col·lectius que ens ho demanen, per a explicar la nostra experiència. També farem una xerrada a la seu d'Escoltes Catalans, esteu totes convidades. I a partir d'aquí: via lliure. Anirem agafant embranzida i plantejant-nos noves maneres de canviar la situació. Situació o situacions. I és que, dins

d'aquesta "crisi dels refugiats" ens trobem amb molts conflictes a tractar. La guerra a Síria i tots els implicats, la destrucció de la seva terra i població i totes les dificultats amb què es trobaran després a l'hora de reconstruir-se com a poble, l'èxode massiu i els seus perills, la seva interminable espera i les condicions en què l'han de viure i també l'arribada al país on esperen recuperar la dignitat robada i recomençar les seves vides. I aquesta última qüestió, la de la seva acollida, és molt preocupant.

LA MEMÒRIA ÉS DELS JOVES

Som a finals de juny i fa calor al Castell de Sant Ferran, a Figueres, la Fortalesa abaluartada més gran d'Europa. Els raiers i raieres de l'AE El Pi de les Corts (Vegueria del Barcelonès) comencen els seus campaments aquí. Aquest any fan un camp de treball per recuperar els accessos a la mina de Negrín, a La Vajol, una antiga mina de talc que va passar a la història quan Juan Negrín (president del govern espanyol entre 1937 i 1939), durant l'esclat de la guerra civil hi envià una remesa de quadres del museu del Prado i un tresor de cinc-cents milions de dòlars.

Al començar el camp, els raiers no tenen gaire clar què és ni per a què serveix la memòria històrica; per això, la historiadora Assumpta Montellà ha impulsat aquest camp de treball: "La història pertany als joves, ells son vius

**"LA HISTÒRIA PERTANY
ALS JOVES. ELLS SON VIUS
PERQUÈ ELS SEUS AVIS
I ELS SEUS BESAVIS VAN
SOBREVIURE UNA GUERRA,
UNA POSTGUERRA I UNA
DICTADURA, PER TANT LA
HISTÒRIA ÉS SEVA I SE
L'HAN DE FER SEVA."**

perquè els seus avis i els seus besavis van sobreviure una guerra, una postguerra i una dictadura, per tant la història és seva i se l'han de fer seva." Els caps tenen clar per què han

decidit participar en aquest camp, l'objectiu és que els raiers, a partir d'aquest projecte d'Aprenentatge i Servei "siguin conscients de la duresa de l'exili de forma vivencial posant-se a la pell de la gent que ho va viure".

Però... si el projecte és a La Vajol com és que el tret de sortida és el Castell de Sant Ferran? Una fortalesa construïda al segle XVIII? Doncs, tal com allà mateix explica l'Assumpta als Raiers i Raieres, aquest castell "era l'avantsala de l'exili, l'última parada d'un llarg viatge que tothom veia inevitable". Concretament, allà és on va ser convocada la darrera sessió de les Corts republicanes l'1 de febrer de 1939. Sabent que la guerra ja estava perduda, el govern havia de prendre les últimes decisions abans de l'exili. També destaca el paper d'aquest castell com a espai provisional, previ a la Mina de

Negrín, on guardar les obres del museu del Prado de Madrid, un llegat imprescindible que ens permet conèixer la història d'Espanya.

La unitat de Raiers de l'AE El Pi de les Corts visita les diferents parts del Castell amb *Jeep*, l'Ona, que fa de guia i conductora d'un dels jeeps s'atura davant d'una paret del Castell on s'hi veu una gran esquerda. Ens explica que el 8 de febrer els republicans van fer explotar tot el seu armament emmagatzemat a Sant Ferran per evitar que passés a mans franquistes, malmetent alguna part de la fortalesa com a conseqüència d'aquestes explosions. Finalment, l'Ona assegura que "La guerra civil espanyola va suposar una esquerda social, política i ideològica que ha sigut irreversible".

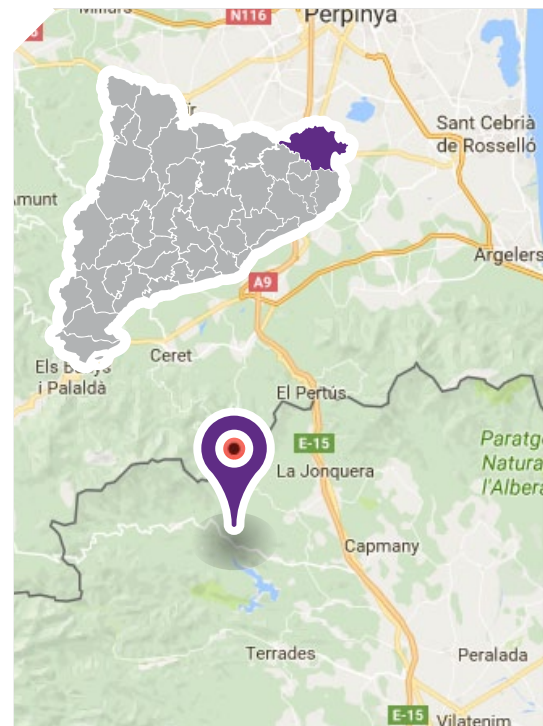
Després de la visita, la unitat de Raiers agafa les motxilles i se'n va cap a La Vajol. Allà dediquen 7 dies a rehabilitar el monument a l'exili, senyalitzar-lo correctament, conèixer la gent del poble i totes les històries que l'Assumpta els explica sobre els camions perduts, els tresors de la mina, les complicacions de l'exili o la gran tasca de la Maternitat d'Elna. També coneixen un "caçatresors" que amb el seus aparells serà capaç de trobar bales russes, sense perdre l'esperança de descobrir el suposat tresor que amaga la mina.

Un cop realitzat el camp de treball, la unitat de Raiers del Pi torna a agafar les motxilles

LA GUERRA CIVIL ESPANYOLA VA SUPOSAR UNA ESQUERDA SOCIAL, POLÍTICA I IDEOLÒGICA QUE HA SIGUT IRREVERSIBLE

per començar una ruta pel Cap de Creus. L'Ila, raiera, afirma: "ara sóc capaç d'entendre molt millor els meus avis" alhora que una altra raiera, la Sara, comenta que seria interessant que els seus companys d'institut coneguessin també tot el que han après elles aquests dies i puntualitza que "al cau aquestes coses s'aprenen d'una altra manera que a l'escola, s'aprenen millor". El Pau, cap de raiers, valora que els i les joves "han pogut viure la duresa de l'exili des del punt de vista de les persones" i el Joan explica que "els raiers feien el paral·lelisme de l'exili de la Guerra Civil amb el dels refugiats siris, i això els ho feia més interessant".

Així doncs afirmen que "un camp de treball com aquests els ajuda a empatitzar amb les problemàtiques socials, i aquest aprenentatge que es va sumant els fa veure el món d'una determinada manera, fet que els pot portar a implicar-se socialment", aconseguint doncs un dels objectius pedagògics d'un camp de treball sobre memòria històrica.

LA VAJOL, CAPITAL DE L'ESTAT ESPANYOL

Població:
86 hab. (2014)

La Vajol va ser el lloc escollit pel govern central per protegir part del patrimoni econòmic i artístic de la República. A més, centenars d'exiliats van passar pel poble de La Vajol en direcció al Coll de Lli.

Aquest petit poble va passar un dies de gran activitat política i va ser la seu de la Presidència de la República i de la Presidència del Govern. La seva habitual tranquil·litat va quedar trencada pels esdeveniments d'aquella època.

El poble més petit de la comarca havia estat, paradoxalment, la capital de l'Estat Espanyol.

RECERCA DES DE L'ESCOLTISME:

ENTENDRE I PROPOSAR PER FER UN MÓN MILLOR

Victor Muntés

President de la FEJC

PER QUÈ ÉS IMPORTANT LA RECERCA I LA INNOVACIÓ?

Tenim molts reptes a resoldre. Diàriament, els valors de la nostra societat i la coherència de les nostres accions i les d'aquells que ens representen amb aquests valors es veuen qüestionats.

Les guerres nord-africanes i els moviments de refugiats posen contra les cordes Europa; la situació actual de recessió econòmica global ha sacsejat fortament el nostre país i molts d'altres i el nombre de famílies que viuen en situacions de precarietat és molt elevat, augmentant el perill de desestabilització i fractura social; el sistema actual capitalista en què vivim, que ha seguit augmentant de manera explícita les diferències entre rics i pobres, ja ha estat etiquetat com a injust i obsolet per molts experts; augmenten les corrents polítiques més populistes que aprofitant-se del malestar de molts ciutadans utilitzen discursos de rerefons xenòfob que tendeixen a la fragmentació social i a l'augment de la conflictivitat projectant les culpes a sectors socials concrets sovint més desfavorits; els efectes del canvi climàtic cada vegada es fan més palesos i esdevenen devastadors i sense precedents en moltes zones del planeta; a més, localment, la societat catalana reclama el seu dret a reflexionar i decidir quin és el millor model d'estat per Catalunya davant d'una dubtosa separació de poders de l'estat de dret. I per si fos poc, vivim en un context complex, divers i altament dinàmic.

Tenim la responsabilitat d'investigar i entendre profundament la realitat en la que vivim, les conseqüències de les decisions que prenem, d'innovar per generar noves solucions i repensar-nos per ajudar a transformar aspectes de la nostra societat que permetin viure millor a les persones, de manera lliure, conscients amb l'entorn i compromeses amb l'esdevenir col·lectiu.

AQUEST CONTEXT TAN DINÀMIC MOLTES VEGADES NO FACILITA LA REFLEXIÓ

Efectivament, i l'escoltisme ha de treballar activament per a que els infants i joves segueixin desenvolupant la seva capacitat de reflexió i la seva espiritualitat, per a que desenvolupin el seu esperit crític i prenguin les seves pròpies decisions

“TENIM LA RESPONSABILITAT D'INVESTIGAR I ENTENDRE PROFUNDAMENT LA REALITAT EN LA QUE VIVIM, LES CONSEQÜÈNCIES DE LES DECISIONS QUE PRENEM, D'INNOVAR PER GENERAR NOVES SOLUCIONS...”

“ EL VOLUM D'INFORMACIÓ AL NOSTRE ABAST FA QUE SIGUI IMPOSSIBLE PROCESSAR-LA TOTA. LA VELOCITAT AMB QUÈ REBEM LA INFORMACIÓ ACCELERA LA IMMEDIATESA AMB LA QUE ES PRODUUEIXEN REACCIONS A NIVELL GLOBAL.”

de manera lliure. Malgrat tot, el món canvia ràpidament, en molts aspectes segurament molt més ràpidament que a qualsevol etapa anterior de la humanitat, i aquesta és una realitat que impacta en tots nosaltres i molt concretament en els infants i joves. Cal ser-ne conscients i estar preparats per treballar-ho als agrupaments. Per posar alguns exemples, els 10 llocs de treball amb més demanda al món el 2010 no existien el 2004. Això vol dir que actualment estem formant els nostres joves per feines que segurament encara no existeixen. L'accés a la informació s'incrementa exponencialment. Es fan més de cinc-mil milions de consultes a Google al dia. Al 2012 se'n feien la meitat. A la radio li va costar 38 anys tenir una audiència de 50 milions de persones, a la televisió 13 anys, a Internet 4 anys i a Facebook 2 anys. La informació generada anualment creix també exponencialment.

Les noves tecnologies han transformat la manera en que ens comuniquem i ens relacionem, però això no sempre ens ha portat a una situació necessàriament millor des del punt de vista de la justícia i la llibertat. El volum d'informació al nostre abast fa que sigui impossible processar-la tota. La velocitat amb què rebem la informació accelera la immediatesa amb la que es produeixen reaccions a nivell global. Aquest flux creixent d'informació augmenta de manera exponencial la complexitat a l'hora de prendre decisions fins al punt que els processos de presa de decisió ja no permeten en molts contextos el temps de reflexió suficient. Com a conseqüència augmenta la sensació d'incertesa, i es demanen nous models de lideratge més flexibles i àgils. Alhora, les maneres de participar evolucionen cap a models on la implicació individual creix per afavorir la presa de decisions col·lectiva.

COM HEM DE GESTIONAR AQUESTA REALITAT DES DE L'EDUCACIÓ?

L'educació esdevé una de les claus per afrontar els reptes socials que se'ns plantegen i per preparar tots els ciutadans per entomar la seva responsabilitat amb ells mateixos i amb la seva societat. L'escola i el model d'ensenyament del nostre país ha estat un element de cohesió essencial. Malgrat tot, no és l'únic agent que treballa per cobrir les necessitats educatives dels infants i joves. Per una banda, això depèn de processos educatius informals que es produeixen a l'entorn familiar o als entorns socials més propers com els amics. Per l'altra, és indispensable reconèixer el paper d'aquells moviments i organitzacions que treballen per contribuir a l'educació integral de les persones i, especialment, el paper de l'escoltisme català com

agent actiu en l'educació en valors, la cohesió social i la implicació ciutadana. Des dels agrupaments es treballa per a que aquests infants esdevinguin ciutadans crítics i amb opinió pròpia el dia de demà. I sobretot, els agrupaments treballen per a actuar des del compromís i la coherència per contribuir a fer un món millor.

LA FEJC ES PLANTEJA ENGEGAR UNA NOVA LÍNIA DE RECERCA I INNOVACIÓ, PER QUÈ?

Malgrat treballar per uns valors educatius més actuals que mai i a través d'un mètode pedagògic que segurament és encara vigent, des de l'escoltisme no podem cedir a la temptació de pensar que entenem completament les necessitats dels infants i joves d'avui en dia i tenim fórmules infal·libles per contribuir a la seva educació. L'escoltisme també ha de voler aprendre, repensar-se i contribuir des de la generació de nou pensament. Hem d'innovar i repensar la interacció entre els diferents àmbits educatius, les metodologies pedagògiques que s'hi apliquen, els processos de lideratge, els d'inclusió socioeducativa de tots els infants, el paper de les noves tecnologies com a potenciador de l'associacionisme i facilitador de noves formes de participació, i el treball social i altres temes importants que avui, més que mai, han de ser objecte de reflexió i, si s'escau, de reformulació col·lectiva.

EXISTEIX LA RECERCA I LA INNOVACIÓ EN L'ENTORN NO FORMAL?

A l'entorn no formal en el qual es desenvolupa l'escoltisme els treballs de recerca acadèmica que ajuden a entendre la contribució i el valor de la nostra proposta educativa són escassos. Malgrat que la intuïció i més de cent anys d'història avalen el valor que l'escoltisme ha tingut i té per a la societat, la manca d'anàlisi acadèmic d'aquest moviment i específicament de l'impacte de la seva acció educativa sobre els infants i joves que hi participen fa difícil a la pràctica explicar el seu valor i rellevància. Per tant, per exemple, cal aprofundir en l'estudi del valor de l'escoltisme i ser capaços de generar processos d'innovació per a aconseguir una educació més efectiva per a formar als ciutadans del dia de demà.

QUÈ FA QUE L'ESCOLTISME SIGUI ATRACTIU PER LA COMUNITAT ACADÈMICA?

Tenim diversos actius que ens poden posicionar de manera atractiva davant de la comunitat científica. Per una banda, tenim un base sòlida en els principis i els valors de l'escoltisme. Treballem per formar

“DES DE L'ESCOLTISME NO PODEM CEDIR A LA TEMPTACIÓ DE PENSAR QUE ENTENEM COMPLETAMENT LES NECESSITATS DELS INFANTS I JOVES D'AVUI EN DIA”

“VOLEM CONTRIBUIR A LA INNOVACIÓ DES DE L'ASSOCIACIONISME EDUCATIU DEL PAÍS I, SOBRETOT, VOLEM GARANTIR QUE L'ESCOLTISME SEGUEIX EDUCANT ALS CIUTADANS D'AVUI I DE DEMÀ PER A QUE ESTIGUIN PREPARATS PER ESTAR A L'ALÇADA DELS TEMPS QUE ELS HA TOCAT VIURE.”

persones preparades per entomar els reptes de futur i, per tant, estem familiaritzats en els debats sobre el model de persona pel que volem educar. Tenim un mètode educatiu amb uns elements ben definits que històricament ens han ajudat a educar en base a aquest model de persona. Si bé és cert que ens manca precisament aprofundir en el model formal que expliqui el creixement de les capacitats i aptituds dels infants i joves a través de l'escoltisme i l'impacte de les diferents eines educatives en el seu aprenentatge, ens trobem en una situació privilegiada recolzada per moltes dècades d'experiència per acabar de definir aquests models, analitzar-los i començar a treballar en hipòtesis per millorar-los.

Per altra banda, a través de les tres associacions escoltes catalanes, tenim dos actius molt importants i indispensables per a fer un bon treball de recerca: accés a una comunitat educativa real (caps, infants i joves, famílies, etc) i capacitat de generar dades i indicadors de l'impacte del mètode educatiu escolta. És per tant necessari crear una estratègia per a poder-los vincular de manera efectiva.

Hem de potenciar la capacitat d'innovació de l'escoltisme i acostar aquest projecte educatiu al món acadèmic i la recerca. Volem entendre millor i de manera objectiva la potència i l'efecte de la nostra acció educativa, volem contribuir a la innovació des de l'associacionisme educatiu del país i, sobretot, volem garantir que l'escoltisme segueix educant als ciutadans d'avui i de demà per a que estiguin preparats per estar a l'alçada dels temps que els ha tocat viure.

EL CAU UN ESPAI EMOCIONALMENT SALUDABLE?

Oriol Rovira
Cap de Relacions
Exteriors d'Escoltes
Catalans

Estic cremada!!!
Sempre he de tirar del carro jo!!!
La gent no s'implica!!!

Ben segur que alguna vegada hem sentit aquestes paraules d'alguna persona del consell del nostre agrupament o d'alguna altra organització juvenil o espais en els quals participem. Les sensacions o sentiments de desmotivació, d'estrès o d'ansietat tradicionalment sempre es relacionen o es redueixen a l'àmbit laboral, però apareixen a tots els aspectes de la nostra vida i el cau no n'és una excepció.

Podem arribar a prevenir o resoldre aquestes situacions? Aquelles persones que partici-

pem d'alguna manera a l'escoltisme veiem que l'entitat i els agrupaments són espais que poden facilitar un treball més adequat de la salut emocional que d'altres on sovint ens movem.

Si pensem com està organitzat un agrupament escolta veiem que existeixen estructures horitzontals i participatives on el sentiment de col·lectiu, de grup, és molt més important que l'individual, on ens escoltem mútuament, hi fem bullir idees, creem projectes, duem a terme ideals compartits. Tot aquest entramat immaterial permet crear un espai sincer que al seu torn, permet un enfocament i una vivència molt diferent de les persones i de les seves emocions.

A més a més, el cau és un espai de transmissió de valors tan importants com el respecte cap a un mateix, cap a les altres persones, cap a allò que ens envolta, també hi treballem la inclusió, la cohesió, la resolució de conflictes... expressions del benestar de les persones. I cal no oblidar, que normalment la nostra activitat la duem a terme en entorns amables com la

natura o en espais que considerem nostres, on podem ser persones autèntiques.

Així doncs, el cau es pot entendre com una entitat saludable on existeixen dinàmiques internes que poden contribuir a millorar la salut emocional. Però com es pot aprofitar aquest potencial? Simplement preguntant-nos si la dinàmica de funcionament, els rols a consell, la relació entre les persones, la participació, la redistribució de les tasques... generen un clima positiu i constructiu. Què simbolitza la implicació de cada membre a l'agrupament, si tothom entén la tasca o la finalitat igual, com es percep la implicació i el compromís...

Aprendre a tirar endavant projectes col·lectius també implica la cura de les persones que en formen part. I tenim la sort que som una entitat educativa i que tots aquests aprenentatges, que sovint només es donen als agrupaments escoltes, els podem incorporar quan eduquem infants i joves i permetre que aquests experimentin des de ben petits, que tenir cura de les emocions és important.

MANEL LUCAS

En Manel Lucas i Giralt

(Barcelona, 1963) és un periodista, imitador i guionista català. Actualment és guionista dels programes d'humor Polònia i Crackòvia de Televisió de Catalunya i col·laborador habitual del magazine matinal El món a RAC 1.

“El cau era una part fonamental de la meua vida, el motor per mi, eren les ganes de formar gent”

EC: Com va ser la teua etapa al cau?

ML: Jo vaig entrar a l'AE Terra-Nova que érem 5 o 6 persones; érem només un grup de pioners amb una cap i intentàvem construir un cau gairebé a partir de zero. Al cap d'un any vam obrir la unitat de Ràngers, després la de Llops, després Truc i vam anar creixent poc a poc. Vaig estar molt temps a l'agrupament, tant temps que jo que sóc objector de consciència i no vaig fer la prestació social perquè em van convalidar tota la meua activitat escolta. Primer vam posar en marxa el cau i un cop ens vam sentir segurs, vam començar a participar a Minyons, llavors vam decidir marxar a Escoltes Catalans perquè no teníem conviccions religioses i era contradictori que forméssim part de Minyons.

Quants anys hi vas estar al cau?

Jo vaig entrar com a pioner, després vaig ser truc, després vaig ser cap de Llops, de rangers, de pioners i després vaig ser cap d'agrupament. M'ho passava molt bé al cau, vaig conèixer-hi molta gent i durant aquella època, el cau era una part fonamental de la meua vida, el motor per mi eren les ganes de formar gent; com suposo que la majoria de gent que s'apunta al cau.

Què creus que t'ha aportat l'escoltisme a la teua vida i a la teua feina?

És probable que una manera de fer les coses, d'intentar ser autosuficient i també una manera de fer i de superar les dificultats, de trobar recursos per aconseguir les coses, que això suposo que no ho aporta només l'escoltisme, ho deuen aportar diferents activitats, però a mi m'ho va aportar el cau. De fet l'esplai també, perquè abans d'entrar al cau jo anava a un esplai! I em vaig apuntar al Terra-Nova perquè hi anaven els meus amics! uns amics que encara tinc ara, amb els quals em veig quan puc, però que continuen sent un dels nuclis forts de les meves amistats.

Hi ha humor al cau?

Jo feia cançons quan estava al cau, crec que alguna encara es canta; el Cant dels Pioners i el Cumbaïà Major, aquesta sí que era d'humor, era una autocrítica del que fèiem els *cumbes*. Jo sempre intentava introduir l'humor a les activitats, perquè em sortia de dins, perquè m'agradava i als meus companys del cau, també. Però hi ha de tot, com a tot arreu, hi havia altres caus que eren molt més seriosos que nosaltres.

Recordes algun moment especial viscut al cau?

Recordo molts moments, moments complicats, divertits, mil campaments, mil festivals en els que intentàvem fer esquetxos, recordo un dia que ens vam perdre al mig de la muntanya intentant trobar una cala de l'Empordà prop de Port de la Selva, i no sabíem on anar, així que ens vam quedar a dormir, però no teníem aigua, així que ens vam posar pasta de dents a la boca, com si això servís d'alguna cosa; ja us dic ara que no serveix absolutament de res, al contrari, agreuja el problema.

Els escoltes sortirem a Polònia algun dia?

No descarto que surti algun escolta a Polònia, però no sé com us ho prendreu, perquè a Polònia, tothom que hi surt, surt malament! L'any 2001 al programa Set de Nit, va sortir el Toni Albà fent d'escolta, naturalment, una caricatura, i hi va haver algú a qui no li va agradar aquella imitació. Jo crec que hi ha grups socials que tenen assumit que la gent se'n fotrà d'ells; polítics, esportistes...en canvi hi ha col·lectius que no hi estan tan acostumats. Pot ser que sortiu algun dia, però és que ho feu tot tan bé, és un món tan enrotllat, tant perfecte, tan actiu, solidari...els escoltes no teniu cap defecte que puguem aprofitar per riure'ns de vosaltres! Si no la cagues no surts al Polònia.